

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TỪ THIỆN XÃ HỘI CỦA GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Tóm tắt: Giáo hội Phật giáo Việt Nam luôn thực hiện phương châm “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội”. Trong quá khứ cũng như hiện tại, Giáo hội Phật giáo Việt Nam luôn thể hiện tinh thần đồng hành cùng dân tộc, một trong những hoạt động thể hiện rõ tinh thần đó là công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Thời gian qua, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đạt được rất nhiều thành tựu quan trọng góp phần vào sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ đất nước. Trong khuôn khổ bài viết này, tác giả sẽ làm rõ thực trạng công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thời gian qua, từ đó, đánh giá khái quát kết quả đạt được, chỉ ra hạn chế và nguyên nhân của hạn chế trong công tác từ thiện xã hội. Trên cơ sở đó, bài viết đưa ra một số phương hướng, giải pháp nâng cao hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong thời gian tới.

Từ khóa: Phật giáo, công tác từ thiện xã hội, hoạt động từ thiện xã hội

Mở đầu

Trong quá trình phát triển hơn 2.000 năm ở Việt Nam, Phật giáo đã sớm “nhập thể”, gắn bó, đồng hành cùng dân tộc xuyên suốt dòng lịch sử. Trong những giai đoạn thăng trầm của dân tộc, Phật giáo Việt Nam đã tích cực đóng góp công sức vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong tinh thần hòa hợp, đoàn kết, phụng đạo, yêu nước, kế thừa truyền thống, Giáo hội Phật giáo

* Ban Nội chính Trung ương.

Ngày nhận bài: 23/6/2024; Ngày biên tập: 7/8/2024; Duyệt đăng: 25/9/2024.

Việt Nam đã đồng hành cùng với Đảng Cộng sản Việt Nam và Nhân dân cả nước thực hiện công cuộc đổi mới đất nước, phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa, giáo dục, xã hội và ngoại giao. Hiến chương Giáo hội Phật giáo Việt Nam khẳng định vấn đề đồng hành cùng dân tộc là kim chỉ nam của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Thời gian qua, trên cơ sở thực hiện phương châm “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội”, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã tích cực tham gia các phong trào, các cuộc vận động vì lợi ích chung của cộng đồng, đặc biệt, hoạt động từ thiện xã hội ở nhiều địa phương trên cả nước. Bên cạnh những mặt tích cực, hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam phải đối diện với thách thức, khó khăn. Những vấn đề này cần được nghiên cứu, đánh giá một cách toàn diện nhằm đưa ra giải pháp nâng cao hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong giai đoạn hiện nay. Qua đó, giúp phát huy vai trò của Phật giáo ở Việt Nam đồng hành cùng dân tộc, tháo gỡ khó khăn, thách thức nhằm huy động sức mạnh vật chất, tinh thần của Phật giáo ở Việt Nam vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Công tác từ thiện xã hội của Phật giáo đã có nhiều tài liệu đề cập đến, như Thích Thiện Nhơn (2020), *Hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam*; Thích Đàm Lan (2022), *Công tác xã hội hóa từ thiện nhân đạo của Phật giáo Hà Nội trong giai đoạn hiện nay*; “*Hoạt động của tín đồ Phật tử với sự phát triển bền vững của đất nước*” do Dương Quang Điện (Hòa thượng Thích Thanh Điện) chủ biên, 2019; Dương Quang Điện và Nguyễn Văn Tuân đồng cb (2020), *Phật giáo với hoạt động bảo đảm an sinh xã hội - Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*. Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Ban Tôn giáo (Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam), Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội), Hội Khoa học lịch sử Việt Nam (2024), Kỷ yếu hội thảo khoa học Quốc gia: “*Phát huy truyền thống ‘Phụng đạo - Yêu nước - Hộ quốc - An dân’ của Phật giáo thời Lý, Trần trong xây dựng nước Việt Nam phát triển, giàu mạnh hướng tới hùng cường*” tại Hà Nội; Bùi Hữu Dục (2022), *Quản lý nhà nước trong việc phát huy vai*

trò của Phật giáo tham gia xã hội hóa hoạt động từ thiện xã hội thực trạng và giải pháp, đăng trên Cổng thông tin điện tử của Trường Đại học khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội ngày 25/3/2022,... Từ những nghiên cứu nêu trên cho thấy, vấn đề công tác từ thiện xã hội của Phật giáo Việt Nam đã có một số công trình nghiên cứu với góc độ tiếp cận khác nhau đã làm sáng tỏ một số nội dung trong công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Tuy nhiên, làm thế nào để nâng cao hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam vẫn cần tiếp tục bổ sung.

Dựa trên phương pháp phân tích, tổng hợp, khái quát hóa các nguồn tài liệu hiện có, bài viết tập trung làm rõ những lĩnh vực nào được Giáo hội Phật giáo Việt Nam triển khai thực hiện hoạt động từ thiện xã hội; kết quả đạt được, hạn chế và nguyên nhân của hạn chế trong công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam và đề xuất giải pháp trọng tâm để nâng cao hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

1. Thực trạng công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam

Sau khi Giáo hội Phật giáo Việt Nam ra đời năm 1981 trên cơ sở thống nhất chín tổ chức hệ phái Phật giáo. Đến nay, theo báo cáo của 63 Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh, thành phố, Ban Tăng sự Trung ương đã thống kê số lượng tăng, ni, tự viện. Trong đó, tăng, ni: 54.973 tăng, ni gồm: 40.807 Bắc tông; 7.028 Nam tông Khmer, 1.754 Nam tông kinh (1.100 chư tăng, 654 tu nữ); 5.384 Khất sĩ. Tự viện: 18.544 Tự viện (15.871 tự viện Bắc tông; 462 chùa Nam Tông Khmer, 45 Salate; 106 chùa Nam tông Kinh; 541 Tịnh xá, 467 Tịnh thất, 998 Niệm Phật đường, 54 tự viện Phật giáo người Hoa). Tín đồ chiếm khoảng 60% dân số [Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2024].

Kể từ khi thành lập cho đến nay, Giáo hội Phật giáo Việt Nam luôn thấm nhuần đạo lý “hành đạo cứu đời”, “đồng hành cùng dân tộc”. Thời gian qua, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đẩy mạnh công tác từ thiện xã hội để góp phần chung tay xây dựng đất nước Việt Nam “Ngày càng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn” như lời Chủ tịch Hồ Chí

Minh đã dạy. Công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam là hoạt động có ý nghĩa rất quan trọng với sự phát triển của xã hội, thông qua công tác này, Giáo hội Phật giáo Việt Nam không chỉ góp phần giúp đỡ các hoàn cảnh gặp khó khăn, hoạn nạn trong cuộc sống, mà quan trọng hơn là giáo dục truyền thống “lá lành đùm lá rách” của dân tộc Việt Nam, khơi dậy, lan tỏa tình yêu thương giữa con người với con người ở mọi thành phần xã hội qua đó góp phần xây dựng và củng cố khối đoàn kết toàn dân tộc.

Trên cơ sở đường hướng, nhiệm vụ hoạt động và Hiến chương của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, các Ban, Viện Trung ương và các Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam các tỉnh, thành phố đã chủ động xây dựng kế hoạch công tác nói chung và kế hoạch công tác từ thiện xã hội nói riêng gắn với thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước, chính quyền địa phương các cấp. Thực hiện lời Phật dạy “Phục vụ chúng sinh là thiết thực cúng dường chư Phật”, Giáo hội Phật giáo Việt Nam xác định công tác từ thiện xã hội là một trong những công tác trọng tâm, nên khuyến khích các tăng, ni, Phật tử tham gia. Thời gian qua, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Trong nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022), Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã huy động, triển khai hơn 7.133 tỷ đồng cho công tác từ thiện xã hội [Ngọc Linh, 2022]. Theo kết quả Hội nghị tổng kết công tác năm 2023 của Ban Từ thiện xã hội Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam, tổng trị giá các chương trình từ thiện xã hội được Ban Từ thiện xã hội Trung ương và 63 Ban Trị sự các tỉnh thành triển khai trong năm 2023 là 2.106.345.978.000 đồng. Trong đó, Giáo hội Phật giáo Việt Nam dành nhiều nguồn lực cho các hoạt động cứu trợ; tặng nhà tình thương, tình nghĩa, nhà đại đoàn kết; tặng xe đạp, xe lăn; xây cầu, đào giếng, làm đường; dạy nghề, hỗ trợ phẫu thuật tim, mắt; ủng hộ gia đình chính sách, chiến sỹ biên phòng; nuôi dưỡng Mẹ Việt Nam Anh hùng, trẻ mồ côi; duy trì hoạt động của các nhà dưỡng lão, bếp ăn từ thiện... [Hữu Hưng, 2024].

Từ thực tiễn cho thấy, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam tập trung trên một số lĩnh vực như sau:

1.1. Xây dựng trung tâm bảo trợ nuôi dưỡng trẻ em mồ côi và người già neo đơn không nơi nương tựa

Xây dựng các trung tâm bảo trợ để nuôi dưỡng trẻ em mồ côi và người già neo đơn không nơi nương tựa là một nội dung rất quan trọng được Giáo hội Phật giáo Việt Nam triển khai kể từ khi thành lập cho đến nay. Trên cơ sở vận động các tín đồ Phật tử và các nguồn tài trợ xã hội hóa, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã xây dựng được nhiều trung tâm bảo trợ xã hội dành cho trẻ em mồ côi, điển hình là các cơ sở như: Chùa Bồ Đề (Thành Phố Hà Nội); Chùa Long Hoa, Chùa Diệu Giác (Thành Phố Hồ Chí Minh); Cô nhi viện Suối Nguồn tình thương (Vĩnh Long)....

Bên cạnh đó, Giáo hội Phật giáo Việt Nam cũng đặc biệt quan tâm đến việc nuôi dưỡng, chăm sóc người già neo đơn. Giáo hội Phật giáo Việt Nam chia sẻ gánh nặng cho xã hội và Nhà nước. Tính đến hết năm 2019, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã xây dựng khoảng 20 nhà dưỡng lão, nuôi dưỡng 1.000 người già neo đơn không nơi nương tựa, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, điển hình ở các địa phương như: Thành phố Hồ Chí Minh, Thừa Thiên Huế là những tỉnh có nhiều trung tâm chăm sóc người già neo đơn nhất cả nước... [Ban Từ thiện xã hội Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2019]. Hoạt động xây dựng các trung tâm bảo trợ nuôi trẻ em mồ côi và nuôi dưỡng người già neo đơn không nơi nương tựa của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thời gian qua là một trong những hoạt động mang đầy tính nhân văn cao đẹp và thâm nhuần tư tưởng “hành đạo cứu đời” của Phật giáo Việt Nam. Thông qua hoạt động này Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã khẳng định vai trò “dẫn thân”, “hộ quốc an dân”, “đồng hành cùng dân tộc”, qua đó, góp phần quan trọng vào sự ổn định, phát triển phồn vinh của đất nước, xây dựng, củng cố khối đoàn kết dân tộc. Tính đến tháng 11/2022, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đang triển khai 120 lớp học tình thương trên cả nước, với 5.678 em, 199 giáo viên; 64 Cơ sở nuôi dạy trẻ mẫu giáo bán trú, trẻ mồ côi, khuyết tật đã có pháp nhân, được cơ quan chức năng cấp phép thành lập; 15 Trung tâm nuôi dưỡng 527 cụ già, neo đơn; 46 Trung tâm nuôi dạy 1.429 trẻ mồ côi, trẻ em chất độc màu da cam, và một Trung tâm phục hồi chức năng.

Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành trực thuộc Trung ương đã tổ chức nhiều trường, lớp dạy nghề miễn phí cho con em gia đình Phật tử, gia đình lao động nghèo, người khuyết tật, mồ côi. Tính đến tháng 11/2022, có khoảng mười trường dạy nghề miễn phí với các nghề như may, thêu, đan, điện gia dụng, tin học vi tính văn phòng, ngoại ngữ, mộc mỹ nghệ, sửa xe, cắt tóc... Ví dụ như Trường dạy nghề ở chùa Long Thọ và Tây Linh (Thừa Thiên - Huế), chùa Long Phước, Long Thành (Long An), Quảng Trị, Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai, Trường dạy nghề điêu khắc gỗ chùa KomPong Chrây (chùa Hang, Trà Vinh)... Qua đó, đã tạo điều kiện cho con em gia đình Phật tử và gia đình nghèo, người khuyết tật, mồ côi có việc làm, thu thập để lo cho cuộc sống, không để trở thành gánh nặng của xã hội. [Ngọc Linh, 2022].

1.2. Hoạt động từ thiện trên lĩnh vực y tế, giáo dục

Đối với từ thiện trên lĩnh vực y tế, thực hiện chủ trương “y phương minh” (Phật tử phải thông thạo y học để chữa bệnh cứu người), Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã xây dựng hệ thống Tuệ Tĩnh đường ở nhiều nơi trên cả nước nhằm khám chữa bệnh miễn phí cho nhân dân nói chung và đồng bào Phật tử cả nước nói riêng. Từ nhiệm kỳ VII (2012-2017), trong toàn Giáo hội Phật giáo có 165 Tuệ Tĩnh đường, hàng trăm phòng chẩn trị y học dân tộc, châm cứu, bấm huyệt, vật lý trị liệu, khám và phát thuốc nam, thuốc bắc; có trên mười phòng khám Tây y, Đông - Tây y kết hợp đã khám và phát thuốc từ thiện cho hàng trăm ngàn lượt bệnh nhân với kinh phí lên đến hàng chục tỷ đồng [Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2017]. Đến nhiệm kỳ VIII (2017-2022), toàn Giáo hội có 165 Tuệ Tĩnh đường, 33 phòng khám Đông y châm cứu, bấm huyệt, vật lý trị liệu và mười phòng khám Tây y, với 206 lương y, 40 bác sĩ đã khám và phát thuốc từ thiện cho hàng trăm ngàn lượt bệnh nhân, với kinh phí lên đến hàng chục tỷ đồng. Hàng năm, Giáo hội còn mở các lớp đào tạo cán bộ y tế sơ cấp, lớp đào tạo Đông y để phục vụ yêu cầu khám, chữa bệnh của người dân; ấn hành các tập kỷ yếu về y học... phục vụ chăm sóc, điều trị bệnh cho người dân nghèo ở những vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc miền núi [Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2022b]. Bên cạnh đó, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã thành lập trung tâm tư vấn, hỗ trợ người bị nhiễm HIV/AIDS, như: chùa Kỳ

Quang (Quận Gò Vấp), chùa Diệu Giác (Quận 2) ở Tp. Hồ Chí Minh; thành phố Hà Nội có chùa Pháp Vân, chùa Hiển Quang, chùa Thanh Am; thành phố Hải Phòng có chùa Bảo Quang; Đà Nẵng có chùa Quang Minh; Thừa Thiên Huế tổ chức lớp dạy châm cứu, hai lớp dưỡng sinh cho nhân viên y tế chăm sóc cho bệnh nhân HIV/AIDS tại chùa Hải Đức [Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2022c].

Ngoài ra, Giáo hội Phật giáo Việt Nam còn duy trì “bếp ăn tình thương” để hỗ trợ những gia đình nghèo có hoàn cảnh khó khăn, các bệnh nhân đang điều trị và người nhà bệnh nhân ở một số bệnh viện trên cả nước. Điển hình như việc tổ chức, duy trì mô hình “bếp ăn tình thương” tại các bệnh viện ở Thủ đô Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Bà Rịa - Vũng Tàu, Sóc Trăng, Đắk Nông... Mô hình này đã phát huy tinh thần “tương thân, tương ái”, kịp thời động viên người nghèo vượt qua khó khăn, bệnh nhân vượt qua bệnh tật, góp phần đảm bảo an ninh xã hội. Bên cạnh đó, mô hình “Nồi cháo tình thương” của Phật giáo nhiều tỉnh, thành phố đã thể hiện tình cảm yêu thương, đùm bọc, giúp đỡ đồng bào người dân, Phật tử nghèo trong cả nước. Điển hình như mô hình tại Bệnh viện Da Liễu, Bệnh viện Đa Khoa (thành phố Đà Nẵng), Bệnh viện Nhi Đồng 1 (Thành phố Hồ Chí Minh), Bệnh viện Nhi (tỉnh Thanh Hóa)... đã hỗ trợ cho nhiều gia đình bệnh nhân nghèo trong thời gian đi khám bệnh và điều trị bệnh.

1.3. Hoạt động cứu trợ khi xảy ra thiên tai, dịch bệnh xảy ra ở trong và ngoài nước

Phát huy truyền thống tốt đẹp “lá lành đùm lá rách”, thời gian vừa qua, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đẩy mạnh hoạt động cứu trợ nhân dân ở các địa điểm xảy ra thiên tai, dịch bệnh. Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã kịp thời chia sẻ, hỗ trợ nhân dân khi gặp khó khăn, hoạn nạn. Hoạt động cứu trợ nhân dân khi xảy ra thiên tai, dịch bệnh của Giáo hội Phật giáo Việt Nam nói chung và Ban Trị sự Phật giáo Việt Nam trong cả nước đã đạt được nhiều kết quả quan trọng. Trong nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022), Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành phố và tăng, ni, Phật tử cả nước đã nỗ lực vận động tài chính, phẩm vật, cứu trợ đồng bào bị thiên tai, lũ lụt các tỉnh miền Bắc, miền Trung, Tây Nguyên, đồng bằng sông Cửu Long.

Trong phòng, chống dịch bệnh Covid-19, tăng, ni, phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã chứng tỏ tinh thần Phật giáo Việt Nam luôn đồng hành cùng dân tộc trong mọi hoàn cảnh lịch sử. Các cấp Giáo hội đã chung tay cùng cả hệ thống chính trị và toàn xã hội góp phần đẩy lùi, chiến thắng dịch bệnh. Tăng, ni, phật tử tích cực đóng góp nguồn lực cho Quỹ phòng, chống dịch Covid-19, Quỹ Vaccine do Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phát động, mua sắm trang thiết bị y tế, phòng áp lực âm, xe cứu thương, thuốc cho bệnh nhân... và hàng trăm tấn lương thực: gạo, thực phẩm rau quả, hàng triệu suất ăn trong vùng tâm dịch, hàng nghìn túi an sinh, túi thuốc F0... Nhiều tăng, ni, phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã xung phong vào phong trào “Cởi áo Cà sa, khoác áo Blouse” tình nguyện vào tuyến đầu chống dịch phục vụ tại các bệnh viện dã chiến, bệnh viện thu dung tại Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh phía Nam. Nhiều chùa được sử dụng làm nơi cách ly tập trung phòng, chống dịch bệnh Covid-19 để chung tay chiến thắng đại dịch, đưa cuộc sống trở lại bình an [Giáo hội Phật giáo Việt Nam, 2022].

Trong thời gian năm 2020 và đầu năm 2021, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã phát động, tổ chức nhiều mô hình thiện nguyện ý nghĩa, thiết thực. Trên thực tế, tăng ni, phật tử các chùa, cơ sở tự viện đã nhiệt tình hưởng ứng phong trào “Bữa cơm yêu thương trong vùng tâm dịch”. Tăng, ni, phật tử đã khuyến góp, ủng hộ tiền để cứu trợ gia đình có hoàn cảnh khó khăn, đối tượng yếu thế trong xã hội do ảnh hưởng của dịch bệnh. Ví dụ như, đã thành lập, vận hành mô hình “Siêu thị 0 đồng”, “ATM gạo, lương thực, thực phẩm, hàng hóa nhu yếu phẩm”... đến các khu cách ly, vùng tâm dịch.

Giáo hội Phật giáo Việt Nam còn triển khai công tác từ thiện xã hội giúp đỡ nhân dân các nước trên thế giới gặp thiên tai. Điển hình như, khi động đất xảy ra ở Nepal năm 2015, với tinh thần “cứu khổ, cứu nạn”, “giúp bạn như giúp mình”, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã ủng hộ người dân Nepal chịu hậu quả của trận động đất. Tính đến ngày 18/6/2015, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã ủng hộ, hỗ trợ 260.159 USD cho người dân Nepal. Trong đó, Phật giáo 24 quận huyện Thành

phó Hồ Chí Minh đã đóng góp 69.618 USD; Quỹ Đạo Phật Ngày Nay đóng góp 82.627 USD; Tu viện Tường Vân đóng góp 42.698 USD; Nhóm Sư cô Diệu Hiếu vận động được 65.886 USD [Hồng Lam, 2015]. Đây là nghĩa cử cao của Phật giáo Việt Nam, góp phần củng cố, duy trì mối quan hệ tốt đẹp giữa Việt Nam và các nước trên thế giới và tăng cường vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế.

Từ thực tiễn cho thấy, nguồn lực sử dụng trong công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam được huy động từ đóng góp của tăng, ni, phật tử, các tổ chức, cá nhân ở trong và ngoài nước thông qua chương trình kêu gọi đóng góp từ thiện xã hội. Ví dụ như, chương trình kêu gọi ủng hộ kinh phí xây dựng nhà Đại đoàn kết, ủng hộ Quỹ “Đền ơn đáp nghĩa”, Quỹ “Vì người nghèo”, Quỹ khuyến học, xây nhà tình thương, nhà dưỡng lão... Thời gian qua, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã vận động ngày càng nhiều tăng, ni, phật tử, các nhà hảo tâm, người dân trong nước và kiều bào ta ở nước ngoài đóng góp, ủng hộ cả vật chất, tinh thần cho phong trào xóa đói giảm nghèo, đảm bảo an sinh xã hội, hướng về cội nguồn. Trong bối cảnh, nền kinh tế của đất nước ta tiếp tục phát triển, thu nhập bình quân đầu người ngày càng cao hơn, số lượng phật tử của Giáo hội Phật giáo tiếp tục gia tăng, với tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc, truyền thống nhân đạo, nguồn lực ủng hộ, đóng góp của tăng, ni, phật tử, sự đóng góp của các tổ chức, cá nhân ở trong và ngoài nước cho công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam được duy trì, gia tăng. Giáo hội Phật giáo Việt Nam tiếp tục được Đảng, Nhà nước quan tâm phát triển, đã thành lập Ban Trị sự tại 63/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Ban Từ thiện xã hội Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam được kiện toàn, thành lập Ban Từ thiện xã hội Phật giáo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trên cả nước. Sự kiện toàn tổ chức điều hành công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam giúp công tác từ thiện xã hội được thực hiện bài bản, chất lượng, đem lại giá trị thiết thực đối với đối tượng được thụ hưởng, bảo đảm tính bền vững của nguồn lực sử dụng cho công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

2. Nhận xét về công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam

Về ưu điểm, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thời gian qua đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, Thông qua hoạt động từ thiện xã hội, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã lan tỏa lòng từ bi, bác ái, với tinh thần “phục vụ chúng sinh là thiết thực cúng dường chư Phật”. Công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã góp phần thực hiện an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo, lan tỏa tình yêu thương, đùm bọc, đại đoàn kết dân tộc. Những đóng góp quý báu của Giáo hội Phật giáo Việt Nam qua hoạt động từ thiện xã hội trong các lĩnh vực, ở nhiều tỉnh, thành phố đã tăng cường, phát huy sức mạnh nội sinh của đất nước trong xây dựng, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Hoạt động từ thiện của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đối với nhân dân các nước trên thế giới khi gặp thiên tai đã lan tỏa giá trị tích cực của Phật giáo với thế giới, xây dựng hình ảnh tốt đẹp của Giáo hội Phật giáo Việt Nam và góp phần củng cố vai trò, vị thế, hình ảnh tốt đẹp của đất nước, con người Việt Nam với cộng đồng quốc tế. Do vậy, cần có giải pháp tiếp tục khuyến khích, động viên Giáo hội Phật giáo Việt Nam thực hiện công tác từ thiện xã hội, động viên đông đảo quần chúng nhân dân tham gia ủng hộ về vật chất và tinh thần cho công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Đặc biệt, phát huy vai trò của Giáo hội Phật giáo Việt Nam tham gia các hoạt động xã hội, từ thiện theo tinh thần Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam “Phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp và các nguồn lực của các tôn giáo cho sự nghiệp phát triển đất nước”; “Phát huy giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp và các nguồn lực của tôn giáo cho sự nghiệp phát triển đất nước” [Đảng Cộng sản Việt Nam, T1, 2021: 171].

Tuy nhiên, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam vẫn tồn tại những khó khăn, bất cập. Công tác từ thiện xã hội chưa được lan tỏa rộng rãi, chưa huy động được đông đảo quần chúng

nhân dân, đồng bào Phật tử trong và ngoài nước tham gia. Một số nơi công tác từ thiện xã hội thiếu tính thống nhất, chuyên nghiệp, nhiều nơi mang tính tự phát, manh mún, hiệu quả chưa cao. Hạn chế, bất cập nêu trên do một số nguyên nhân là:

Một là, về nhận thức, Ban Trị sự Phật giáo một số các tỉnh chưa nhận thức được vị trí, vai trò của công tác từ thiện xã hội trong sự nghiệp “hoàng dương Phật pháp”.

Hai là, về cơ sở pháp lý, quy định của pháp luật liên quan đến hoạt động từ thiện của các tôn giáo ở Việt Nam nói chung và Phật giáo ở Việt Nam nói riêng vẫn còn hạn chế nhất định, chưa thể chế hóa một cách đầy đủ, kịp thời, chủ trương xã hội hóa các lĩnh vực hoạt động xã hội và quan điểm phát huy nguồn lực tôn giáo của Đảng, như: chưa có quy định cụ thể về loại hình, phạm vi mức độ tham gia hoạt động xã hội, từ thiện của các tôn giáo; chưa quy định việc tiếp nhận các khoản tài trợ của tổ chức, cá nhân nước ngoài và việc quyên góp của tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc để thực hiện hoạt động từ thiện xã hội,...

Ba là, về nhân lực thực hiện công tác từ thiện xã hội, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã nỗ lực nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ làm công tác từ thiện xã hội, tuy nhiên vẫn thiếu về số lượng, trình độ chuyên môn chưa được đào tạo bài bản.

Bốn là, về nguồn kinh phí sử dụng cho hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, nhìn chung còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đặt ra, chủ yếu dựa vào các nhà hảo tâm, ủng hộ của tín đồ.

Năm là, về phối hợp lực lượng thực hiện công tác từ thiện xã hội, Ban Trị sự Phật giáo một số địa phương đôi khi chưa chú trọng phối hợp với các cơ quan, ban, ngành tại địa phương nơi tổ chức thực hiện hoạt động từ thiện xã hội nên chưa phát huy được tối đa sức mạnh tổng hợp thực hiện công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Có thể thấy, những nguyên nhân nêu trên đã ảnh hưởng, tác động đến hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Thời gian tới, những hạn chế, bất cập và nguyên nhân của hạn

ché, bất cập nêu trên chưa thể khắc phục ngay được nên vẫn tiếp tục có những ảnh hưởng, tác động tiêu cực đến công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Đây những là thách thức, nhiệm vụ cần giải quyết đang đặt ra cho cả Giáo hội Phật giáo Việt Nam và các cơ quan chức năng đối với hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

3. Giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong thời gian tới

Thời gian tới, để góp phần phát huy những thành tựu và khắc phục hạn chế, bất cập trong công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, cần thực hiện hiệu quả một số nội dung sau:

Thứ nhất, Giáo hội Phật giáo Việt Nam, cụ thể là Ban Trị sự Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam chỉ đạo các Ban, Viện Trung ương của Giáo hội và Ban Trị sự Phật giáo các cấp đẩy mạnh công tác tuyên truyền về vị trí, vai trò của công tác từ thiện xã hội đối với sự nghiệp “hoàng dương Phật pháp”, cũng như ý nghĩa cao đẹp của công tác từ thiện xã hội đối với cộng đồng. Qua đó, từng bước hình thành nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của công tác từ thiện xã hội đối với sự nghiệp phát triển của Phật giáo Việt Nam trong tăng, ni, đồng bào phật tử ở cả trong và ngoài nước. Thực hiện tốt việc tuyên truyền, chuyển biến về mặt nhận thức, định hướng cho hành động trên thực tiễn, thúc đẩy tăng, ni, đồng bào phật tử trong và ngoài nước tích cực tham gia hưởng ứng hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Thứ hai, Ban Trị sự Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam chỉ đạo Ban Từ thiện xã hội Trung ương đẩy mạnh công tác xây dựng tổ chức bộ máy trực tiếp làm công tác từ thiện xã hội theo phương châm “tinh, gọn, mạnh”. Trong đó, tập trung xây dựng nguồn nhân lực thực hiện công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam từ Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam đến Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, giúp bảo đảm công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thực hiện thống nhất, chuyên nghiệp. Cần mở lớp tập huấn, bồi dưỡng về nghiệp vụ chuyên môn thực hiện công tác từ thiện xã hội miễn phí cho đội ngũ làm công

tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Thực hiện tốt những vấn đề này góp phần nâng cao hiệu quả thực hiện công tác từ thiện xã hội, phúc lợi xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thời gian tới.

Thứ ba, Ban Trị sự Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam chỉ đạo Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong cả nước chủ động xây dựng kế hoạch từ thiện xã hội ngay từ đầu nhiệm kỳ với lộ trình, mục tiêu cụ thể, thiết thực. Chủ động xây dựng kế hoạch từ thiện xã hội ngay từ đầu nhiệm kỳ là một nội dung quan trọng trong hoạt động của các Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành phố và cụ thể hóa trong Nghị quyết Đại hội đại biểu Phật giáo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Trong quá trình thực hiện công tác từ thiện xã hội tại địa bàn cụ thể, Giáo hội Phật giáo Việt Nam và Ban Trị sự Phật giáo các cấp cần chủ động phối hợp với cấp ủy Đảng, chính quyền và cơ quan chức năng trong hệ thống chính trị để triển khai thực hiện. Sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền và sự tham gia của các cơ quan, ban, ngành trong hệ thống chính trị góp phần phát huy cao nhất sức mạnh tổng hợp vào thực hiện công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Thứ tư, Giáo hội Phật giáo Việt Nam cần đẩy mạnh công tác tổng kết công tác từ thiện xã hội từ Trung ương Giáo hội đến Ban Trị sự Phật giáo các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Qua thực hiện tổng kết công tác từ thiện xã hội để nhân rộng, phát huy bài học kinh nghiệm hay, kịp thời phát hiện hạn chế, vướng mắc để khắc phục. Việc tổng kết công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam cần được thực hiện toàn diện về các nội dung như: vai trò chỉ đạo, điều hành của Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam với công tác từ thiện xã hội; công tác tổ chức triển khai hoạt động từ thiện xã hội trong từng lĩnh vực (giáo dục, y tế, viện trợ nhân đạo khi xảy ra thiên tai, dịch bệnh...); công tác phối hợp giữa Giáo hội Phật giáo Việt Nam với các ban, bộ, ngành ở Trung ương và địa phương trong triển khai thực hiện từ thiện xã hội; công tác tuyên truyền, kêu gọi sự ủng hộ của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước tham gia đóng góp vào hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam; cơ

chế, chính sách thực hiện hoạt động từ thiện xã hội... Tổng kết, đánh giá toàn diện về các vấn đề nêu trên là căn cứ, cơ sở để đề ra giải pháp toàn diện, chuyên sâu góp phần nâng cao hiệu quả thực hiện công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Thứ năm, cơ quan chức năng thực hiện quản lý nhà nước về tôn giáo cần đẩy mạnh rà soát, nghiên cứu, đề tham mưu với cơ quan xây dựng pháp luật bổ sung quy định pháp luật rõ ràng, cụ thể về loại hình và mức độ, phạm vi tham gia hoạt động xã hội, từ thiện của các tôn giáo; quy định việc tiếp nhận các khoản tài trợ của tổ chức, cá nhân nước ngoài và việc quyên góp của tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc để thực hiện hoạt động xã hội, từ thiện... Quá trình nghiên cứu, tham mưu, bổ sung quy định của pháp luật liên quan hoạt động xã hội, từ thiện của tôn giáo cần quán triệt Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX) về công tác tôn giáo: “Giải quyết việc tôn giáo thực hiện chủ trương xã hội hóa các hoạt động y tế, văn hóa, xã hội, giáo dục của Nhà nước theo nguyên tắc: khuyến khích các tôn giáo đã được Nhà nước thừa nhận tham gia phù hợp với chức năng, nguyên tắc tổ chức của mỗi tôn giáo và quy định của pháp luật. Cá nhân tín đồ, chức sắc, chức việc, nhà tu hành tham gia với tư cách công dân thì được Nhà nước khuyến khích và tạo điều kiện thực hiện theo quy định của pháp luật” [Ban Chấp hành Trung ương (2003)].

Thứ sáu, Phát huy vai trò của cơ quan thông tin và truyền thông trong tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, chú ý tuyên truyền giá trị, hình ảnh tốt đẹp để lan tỏa tinh thần yêu thương, đại đoàn kết dân tộc. Thực hiện tốt công tác truyền truyền, lên án, đấu tranh với đối tượng có âm mưu, hoạt động lợi dụng công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam để trục lợi cá nhân, gây chia rẽ, mâu thuẫn trong Nhân dân, lợi dụng hoạt động từ thiện xã hội của Phật giáo Việt Nam vào mục đích, ý đồ chống lại đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước.

Kết luận

Công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam thời gian qua đã quán triệt sâu sắc phương châm “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội”, “phục vụ chúng sinh là thiết thực cúng dường chư Phật” qua đó khẳng định tính nhân văn, bác ái của Phật giáo Việt Nam. Những thành tựu trong công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã góp phần quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, thể hiện vai trò quan trọng của Phật giáo trong sự nghiệp xây dựng đất nước. Để thực hiện được mục tiêu của đất nước được xác định tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam, cần phải huy động, phát huy tổng hợp các nguồn lực đóng góp vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Nguồn lực đó từ sức mạnh của các giai cấp, tầng lớp, dân tộc, tôn giáo, mọi giới, mọi lứa tuổi, mọi người Việt Nam ở trong và ngoài nước với điểm tương đồng là lòng yêu nước và tự hào dân tộc, cùng nhau đoàn kết, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong đó, nguồn lực tôn giáo nói chung, nguồn lực từ công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam giữ vai trò vô cùng quan trọng, không thể thiếu, cần tiếp tục phát huy ở mức độ cao hơn, phạm vi rộng hơn.

Qua nghiên cứu thực tiễn công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã đặt ra yêu cầu, nhiệm vụ mới với Đảng, Nhà nước, các bộ, ban, ngành, địa phương và yêu cầu, nhiệm vụ với Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Cơ quan quản lý nhà nước về tôn giáo phối hợp chặt chẽ với cơ quan lập pháp để tham mưu, xây dựng, bổ sung quy định pháp luật tạo cơ chế thuận lợi cho thực hiện hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam. Bổ sung cơ sở pháp lý đủ mạnh để có biện pháp xử lý các tổ chức, cá nhân lợi dụng hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam nhằm mục đích trục lợi cá nhân, lợi ích nhóm, chống Đảng, Nhà nước. Nghiên cứu, bổ sung quy định của pháp luật theo hướng cụ thể hóa quan điểm, chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam về vấn đề tôn giáo ở Việt Nam, đặt trong mối quan hệ mật thiết với xây dựng, củng cố đại đoàn kết dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Công tác quản lý nhà nước về tôn giáo nói chung và quản lý nhà nước đối với hoạt động từ thiện xã hội của tôn giáo nói riêng

phải bảo đảm nguyên tắc tuân thủ hiến pháp, pháp luật. Công tác quản lý nhà nước đối với tôn giáo phải tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức tôn giáo thực hiện công tác từ thiện xã hội với mục đích tốt đẹp; không được gây khó khăn, cản trở tổ chức tôn giáo thực hiện công tác từ thiện xã hội vì mục đích nhân đạo.

Các tổ chức tôn giáo ở Việt Nam nói chung và Giáo hội Phật giáo Việt Nam nói riêng cần phải tuân thủ quy định của pháp luật khi thực hiện hoạt động từ thiện xã hội với tinh thần thượng tôn pháp luật. Chấp hành quy định của pháp luật khi thực hiện công tác từ thiện xã hội là nghĩa vụ phải thực hiện. Ở góc độ khác, các quy định của pháp luật là công cụ để bảo vệ cho hoạt động từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam được an toàn, lành mạnh, tránh động cơ vụ lợi, tiêu cực. Trong quá trình thực hiện công tác từ thiện xã hội, Giáo hội Phật giáo Việt Nam cần phát hiện, ghi nhận những rào cản, khó khăn, vướng mắc đến từ cơ chế, chính sách của phía chủ thể quản lý nhà nước về tôn giáo. Từ đó, mạnh dạn, thẳng thắn trao đổi để tìm cách tháo gỡ, xử lý kịp thời dựa trên quy định của pháp luật và quan điểm của Đảng, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động từ thiện xã hội.

Trong bối cảnh, tình hình mới, công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam bị tác động, chi phối bởi nhiều yếu tố mới, gồm cả thuận lợi và khó khăn, thách thức. Vì vậy, cần phải tiếp tục đẩy mạnh nghiên cứu, tổng kết về vấn đề này. Nghiên cứu, tổng kết về công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam cần huy động sự tham gia của nhiều chủ thể, gồm: chủ thể quản lý nhà nước đối với công tác từ thiện xã hội; chủ thể thực hiện công tác từ thiện xã hội; chủ thể thụ hưởng từ công tác từ thiện xã hội của Giáo hội Phật giáo Việt Nam./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2003), Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12 tháng 3 năm 2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX) về công tác tôn giáo.
2. Ban Từ thiện xã hội Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2023), *Báo cáo Tổng kết Phật sự năm 2023*, Hà Nội.

3. Ban Hướng dẫn Phật tử Trung ương Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Ban Tôn giáo (Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam), Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội), Hội Khoa học lịch sử Việt Nam (2024), *Kỷ yếu hội thảo khoa học Quốc gia: “Phát huy truyền thống “Phụ đạo - Yêu nước - Hộ quốc - An dân” của Phật giáo thời Lý, Trần trong xây dựng nước Việt Nam phát triển, giàu mạnh hướng tới hùng cường”*, Hà Nội.
4. Bùi Hữu Dược (2022), *Quản lý nhà nước trong việc phát huy vai trò của Phật giáo tham gia xã hội hóa hoạt động từ thiện xã hội thực trạng và giải pháp*, đăng trên Cổng thông tin điện tử của Trường Đại học khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội ngày 25 tháng 3 năm 2022, nguồn: <https://frs.ussh.vnu.edu.vn/vi/thong-tin-tu-lieu/thu-vien/quan-ly-nha-nuoc-trong-viec-phan-huy-vai-tro-cua-phan-giao-tham-gia-xa-hoi-hoa-hoat-dong-tu-thien-xa-hoi-thuc-trang-va-giai-phap-36.html>, truy cập 23/6/2024.
5. Dương Quang Điện (2019), *Hoạt động của tín đồ Phật tử với sự phát triển bền vững của đất nước*, Nhà xuất bản Tôn giáo, Hà Nội.
6. Dương Quang Điện và Nguyễn Văn Tuấn đồng chủ biên (2020), *Phật giáo với hoạt động bảo đảm an sinh xã hội - Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nhà xuất bản Tôn giáo, Hà Nội.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập 1*, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia Sự thật.
8. Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2017), *Báo cáo Tổng kết hoạt động Phật sự nhiệm kỳ VII và chương trình hoạt động Phật sự nhiệm kỳ VIII*, nguồn: <https://vbgh.vn/laws/detail/04-bao-cao-tong-ket-hoat-dong-phan-su-nhiem-ky-viii-2017-2022-18/>, đăng ngày 20/11/2017, truy cập 26/6/2024.
9. Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2022a), *Diễn văn khai mạc của Hòa thượng Chủ tịch Hội đồng trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tại Đại hội đại biểu Phật giáo Việt Nam toàn quốc lần thứ IX, nhiệm kỳ 2022 - 2027*, nguồn: <https://vbgh.vn/laws/detail/03-dien-van-khai-mac-dai-hoi-dai-bieu-phan-giao-viet-nam-toan-quoc-lan-thu-ix-nhiem-ky-2022-2027-10/>, đăng tải ngày 19/11/2022, truy cập ngày 02/7/2024.
10. Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2022b), *Báo cáo tổng kết hoạt động Phật sự nhiệm kỳ VIII (2017 - 2022)*, nguồn: <https://vbgh.vn/laws/detail/04-bao-cao-tong-ket-hoat-dong-phan-su-nhiem-ky-viii-2017-2022-18/>, truy cập 26/6/2024.
11. Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2022c), *Văn kiện Đại hội Đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ IX nhiệm kỳ 2022 - 2027*, Hà Nội.
12. Giáo hội Phật giáo Việt Nam (2024), *Báo cáo Tổng kết hoạt động Phật sự năm 2023*, nguồn: <https://vbgh.vn/laws/detail/bao-cao-tong-ket-hoat-dong-phan-su-nam-2023-cua-ban-tang-su-trung-uong-ghpgvn-291/>, truy cập 28/6/2024.
13. Hữu Hưng (2024), *Giáo hội Phật giáo Việt Nam triển khai trên 2.106 tỷ đồng từ thiện xã hội trong năm 2023*, nguồn: <https://btgcp.gov.vn/doi-song->

- tin-nguong-ton-giao/giao-hoi-phat-giao-viet-nam-trien-khai-tren-2106-ty-dong-tu-thien-xa-hoi-trong-nam-2023-postVmnEbVxRvk.html, đăng ngày 06/1/2024, truy cập 05/7/2024.
14. Hồng Lam (2015), *Đoàn Phật giáo Việt Nam cứu trợ nạn nhân động đất tại Nepal*, nguồn: <https://nguoiphattu.com/tin-tuc/doan-phat-giao-viet-nam-cuu-tro-nan-nhan-dong-dat-tai-nepal.d-7659.aspx>, đăng tải ngày 20/6/2015, truy cập 03/7/2024.
15. Ngọc Linh (2022), *Giáo hội Phật giáo Việt Nam triển khai trên 7.000 tỷ đồng từ thiện xã hội trong nhiệm kỳ VIII*, nguồn: <https://btgcp.gov.vn/tin-trong-nuoc/giao-hoi-phat-giao-viet-nam-trien-khai-tren-7000-ty-dong-tu-thien-xa-hoi-trong-nhiem-ky-viii-post0Babkr8qyG.html>, đăng ngày 29/11/2022, truy cập 02/7/2024.
16. Thích Bảo Nghiêm (2023), *Phật giáo Việt Nam phụng đạo, yêu nước, xây dựng và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa*, đăng trên Tạp chí Xây dựng Đảng điện tử ngày 25/1/2023, nguồn: <https://www.xaydungdang.org.vn/ly-luan-thuc-tien/phat-giao-viet-nam-phung-dao-yeu-nuoc-xay-dung-va-bao-ve-to-quooc-viet-nam-xa-hoi-chu-nghia-18433>, truy cập 22/6/2024.
17. Kim Thanh (2021), *Từ thiện là một trong những công tác trọng tâm của Giáo hội Phật giáo Việt Nam*, nguồn: <https://thanhtra.com.vn/xa-hoi/doi-song/tu-thien-la-mot-trong-nhung-cong-tac-trong-tam-cua-giao-hoi-phat-giao-viet-nam-190198.html>, đăng tải ngày 2/11/2021, truy cập 28/6/2024.

Abstract

IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE VIETNAM BUDDHIST SANGHA'S SOCIAL CHARITY ACTIVITIES IN THE CURRENT PERIOD

Nguyen Xuan Truong

Central Internal Affairs Committee

The Vietnam Buddhist Sangha always upholds the motto “Dharma - Nation - Socialism.” Throughout its history, the Sangha has strongly committed to supporting the nation, particularly through its social charity activities. Recently, these activities have significantly contributed to the country's development and well-being. This article aims to provide an overview of the Vietnam Buddhist Sangha's recent social charity activities, assessing their impact, identifying limitations, and proposing solutions to enhance their effectiveness in the future.

Keywords: Buddhism, social charity, Vietnam